

- **translated title:** Наказателна конвенция относно корупцията
- **publisher responsibility:** Ministry of Justice
- **original title of the convention in English:** Criminal Law Convention on Corruption
- **identification number of the convention:** ETS 173
- **place of the translation:** Bulgaria
- **name of the publisher:** State Gazette
- **date of the translation:** n/a
- **status of the translation:** an official translation
- **host item:** State Gazette, No. 73, 26 July 2002
- **ISBN:** n/a

Наказателна конвенция относно корупцията

ПРЕАМБЮЛ

Държавите - членки на Съвета на Европа, и другите държави, подписали тази конвенция;

считайки, че целта на Съвета на Европа е да постигне по-голямо единство между своите членове;

признавайки значението на поощряването на сътрудничеството с другите държави, подписали тази конвенция;

убедени в необходимостта да се следва като приоритет обща наказателна политика с цел защита на обществото срещу корупцията, включително приемането на съответно законодателство и превантивни мерки;

подчертавайки, че корупцията представлява заплаха за правовата държава, демокрацията и правата на човека, подкопава доброто управление, безпристрастността и социалната справедливост, накърнява свободната конкуренция, пречи на икономическото развитие и застрашава стабилността на демократичните институции и моралните устои на обществото;

вярвайки, че ефективната борба срещу корупцията изиска едно разширено, бързо и добре функциониращо международно сътрудничество по наказателни дела;

като приветстват последните достижения, които укрепват международното разбирателство и сътрудничество в борбата с корупцията, включително действията на Обединените нации, Световната банка, Международния валутен фонд, Световната търговска организация, Организацията на американските държави, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и Европейския съюз;

като имат предвид Програмата за действие срещу корупцията, приета от Комитета на министрите на Съвета на Европа през ноември 1996 г., в съответствие с препоръките на 19-ата конференция на европейските министри на правосъдието (Ла Валета, 1994 г.);

напомняйки в тази връзка значението на участието на държавите - нечленки в действието на Съвета на Европа, срещу корупцията и приветствайки техния ценен принос в прилагането на Програмата за действие срещу корупцията;

като припомнят, че Резолюция № 1, приета от европейските министри на правосъдието на тяхната 21-ва конференция (Прага, 1997 г.), препоръча ускорено

прилагане на Програмата за действие срещу корупцията и призова в частност към бързо приемане на наказателна конвенция за съгласувано криминализиране на корупционните деяния, тясно сътрудничество за преследването на тези деяния, както и ефективен последващ контролен механизъм, открит при равни условия за държавите членки и държавите нечленки;

като имат предвид, че държавните и правителствените глави на държавите - членки на Съвета на Европа, решиха по случай тяхната втора среща на върха, проведена в Страсбург на 10 и 11 октомври 1997 г., да потърсят общ отговор на предизвикателствата, които поставя нарастващата корупция, и приеха план за действие, за да се поощри сътрудничеството в борбата срещу корупцията, включително при отчитане на нейните връзки с организираната престъпност и изпирането на пари, като възложиха на Комитета на министрите, *inter alia*, да осигури бързото завършване на международните правни инструменти съгласно Програмата за действие срещу корупцията;

като взеха предвид освен това, че Резолюция (97)24 за 20-те ръководни принципа за борба срещу корупцията, приета на 6 ноември 1997 г. от Комитета на министрите на неговата 101-ва сесия, подчертава необходимостта от бързо изготвяне на международните правни инструменти съгласно Програмата за действие срещу корупцията;

с оглед приемането от Комитета на министрите на неговата 102-ра сесия на 4 май 1998 г. на Резолюция (98)7, разрешаваща частичното и разширено споразумение, с което се създава "Групата държави срещу корупцията - GRECO", която има за цел подобряване капацитета на своите членове за борба с корупцията чрез последващ контрол на изпълнението на техните задължения в тази област,

се споразумяха за следното:

Глава I

УПОТРЕБА НА ТЕРМИНИ

Член 1 - Употреба на термини

За целите на тази конвенция:

(a) "дължностно лице" е това, което отговаря на определението "служител", "държавен служител", "кмет", "министър" или "съдия" съгласно националния закон на държавата, в която лицето изпълнява тази функция, и както се прилага в нейния наказателен закон;

(b) понятието "съдия", посочено в предходната буква, включва прокурорите и съдебните служители;

(c) в случай на производство, в което е въвлечено дължностно лице на друга държава, преследващата държава може да приложи определението на дължностно лице само доколкото това определение съответства на нейния национален закон;

(d) "юридическо лице" е това, което има такъв статус съгласно приложимия национален закон, с изключение на държавите или други публични органи при упражняването на държавна власт, и на публичните международни организации.

Глава II

МЕРКИ, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ ПРЕДПРИЕТИ НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ

Член 2 - Активен подкуп на национални длъжностни лица

Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които са необходими за обявяването за престъпление съгласно вътрешния закон, когато са извършени умишлено, на обещаването, предлагането или даването пряко или непряко на каквато и да е неследваща се облага на нейно длъжностно лице, за него или за някой друг, за да извърши или да не извърши действие по служба.

Член 3 - Пасивен подкуп на национални длъжностни лица

Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които са необходими за обявяването за престъпление, съгласно вътрешния закон, когато са извършени умишлено, на поискването или получаването от което и да е нейно длъжностно лице пряко или непряко на каквато и да е неследваща се облага за него или за някой друг или на приемането на предложение или обещание за такава облага, за да извърши или да не извърши действие по служба.

Член 4 - Подкуп на членове на национални публични събрания

Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които са необходими за обявяването за престъпление, съгласно вътрешния закон, на деянията, посочени в чл. 2 и 3, когато е въвлечено лице - член на което и да е национално публично събрание, упражняващо законодателни или административни правомощия.

Член 5 - Подкуп на чужди длъжностни лица

Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които са необходими за обявяването за престъпление, съгласно вътрешния закон, на деянията, посочени в чл. 2 и 3, когато е въвлечено длъжностно лице на някоя друга държава.

Член 6 - Подкуп на членове на чужди публични събрания

Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които са необходими за обявяването за престъпление, съгласно вътрешния закон, на деянията, посочени в чл. 2 и 3, когато е въвлечено лице - член на което и да е публично събрание, упражняващо законодателни или административни правомощия в която и да е друга държава.

Член 7 - Активен подкуп в частния сектор

Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които са необходими за обявяването за престъпление, съгласно вътрешния закон, когато са извършени умишлено при осъществяване на търговска дейност, на обещаването, предлагането или даването пряко или непряко на каквато и да е неследваща се облага на лице, което ръководи или изпълнява работа в частно юридическо лице, за него или за някой друг, за да извърши или да не извърши действие в нарушение на неговите задължения.

Член 8 - Пасивен подкуп в частния сектор

Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които са необходими за обявяването за престъпление, съгласно вътрешния закон, когато са извършени умишлено при осъществяване на търговска дейност, на поискването или получаването пряко или непряко от лице, което ръководи или изпълнява работа в частно юридическо лице, на каквато и да е неследваща се облага за него или за някой друг или на приемането на предложение или обещание за такава облага, за да извърши или да не извърши действие в нарушение на неговите задължения.

Член 9 - Подкуп на служители на международни организации

Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които са необходими за обявяването за престъпление, съгласно вътрешния закон, на деянията по чл. 2 и 3, когато е въвлечен служител или друго наето с договор лице по смисъла на правилата за личния състав, на която и да е публична международна или наднационална организация или орган, на които страната е член, и всяко лице, независимо от това дали е командировано или не при такава организация, изпълняващо функции, съответстващи на онези, извършвани от такива служители или агенти.

Член 10 - Подкуп на членове на международни парламентарни събрания

Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които са необходими за обявяването за престъпление, съгласно вътрешния закон, на деянията по чл. 4, когато е въвлечен член на парламентарни събрания на международните или наднационални организации, на които страната е член.

Член 11 - Подкуп на съдии и служители в международни съдилища

Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които са необходими за обявяването за престъпление, съгласно вътрешния закон, на деянията по чл. 2 и 3, когато е въвлечено лице, изпълняващо съдебни функции в международен съд или е служител в международен съд, чиято юрисдикция е приета от страната.

Член 12 - Търговия с влияние

Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които са необходими за обявяването за престъпление, съгласно вътрешния закон, когато са извършени умишлено, на обещаването, даването или предлагането пряко или непряко на каквато и да е неследваща се облага на всеки, който твърди или потвърждава, че може да упражни влияние при вземането на решение от което и да е лице, посочено в чл. 2, 4 - 6 и 9 - 11, като възнаграждение за това влияние независимо от това дали неследващата се облага е за него или за някой друг, както и на поискването, получаването или приемането на предложение или обещание за такава облага като възнаграждение за това влияние независимо от това дали влиянието е упражнено или независимо от това дали предполагаемото влияние води до желания резултат.

Член 13 - Изпиране на облаги, придобити от корупционни престъпления

Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които са необходими за обявяването за престъпление, съгласно вътрешния закон, на действията по Конвенция № 141 на Съвета на Европа, чл. 6, ал. 1 и 2, съгласно условията, посочени в нея, когато първоначалното престъпление представлява което и да е от престъпленията, установени в съответствие с чл. 2 - 12 на тази конвенция, доколкото страната не е направила резерва или декларация по отношение на тези действия или не ги смята за достатъчно тежки за целите на своето законодателство в областта на изпирането на пари.

Член 14 - Счетоводни престъпления

Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които са необходими за обявяването за нарушения, за които да се налагат наказателни или други санкции съгласно нейния вътрешен закон, на следните действия или бездействия, когато са извършени умишлено, за да бъдат извършени, да се скрият или прикрият престъпленията, посочени в чл. 2 - 12, доколкото страната не е направила резерва:

- (a) съставянето или използването на фактура или друг счетоводен документ или запис, съдържащи невярна или непълна информация;
- (b) незаконното пропускане да се осчетоводи плащане.

Член 15 - Съучастие

Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които са необходими за обявяването за престъпление, съгласно вътрешния закон, на помагачеството или подбудителството към извършване на някое от престъпленията по тази конвенция.

Член 16 - Имунитет

Разпоредбите на тази конвенция не засягат разпоредбите на който и да е договор, протокол или устав, както и текстовете за тяхното прилагане по отношение снемането на имунитета.

Член 17 - Юрисдикция

1. Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които са необходими за установяването на юрисдикция по отношение на престъпление по чл. 2 - 14 на тази конвенция, когато:

- (a) престъплението е извършено изцяло или частично на нейна територия;
- (b) извършителят е неин гражданин, нейно длъжностно лице или член на някое от нейните национални публични събрания;
- (c) в престъплението е въвлечено нейно длъжностно лице или член на нейни национални публични събрания, или лице, посочено в чл. 9 - 11, което същевременно е неин гражданин.

2. Всяка страна по конвенцията може да заяви по време на подписването или при депозиране на документа за ратификация, приемане, одобряване или присъединяване с декларация, адресирана до Генералния секретар на Съвета на Европа, че си запазва правото да не прилага или да прилага само при особени

случаи или условия правилата за юрисдикция, установени в ал. 1, букви б) и с) на този член или друга негова част.

3. Ако страната се е възползвала от възможността за резерва, предвидена в ал. 2 на този член, тя приема необходимите мерки за установяване на юрисдикция по отношение на престъпление по тази конвенция в случаите, когато предполагаемият извършител се намира на нейна територия и тя не го екстрадира в друга страна след искане за екстрадиция единствено на основание на неговото гражданство.

4. Конвенцията не изключва каквато и да е наказателна юрисдикция, упражнявана от страна в съответствие с нейното вътрешно законодателство.

Член 18 - Отговорност на юридическите лица

1. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да гарантира, че от юридическите лица може да се търси отговорност за престъпленията активен подкуп, търговия с влияние и изпиране на пари по тази конвенция, извършени в течен интерес от което и да е физическо лице, действащо индивидуално или като член на орган на юридическото лице, което изпълнява ръководна работа в юридическото лице, на основата на:

- (а) представителна власт на юридическото лице; или
- (б) правомощия за вземане на решения от името на юридическото лице; или
- (с) правомощия за упражняване на контрол в рамките на юридическото лице,

като и за участието на такова физическо лице като помагач или подбудител при извършване на посочените по-горе престъпления.

2. Освен случаите, предвидени в ал. 1, всяка страна предприема необходимите мерки, за да гарантира, че от юридическото лице може да се търси отговорност, когато липсата на надзор или контрол от физическо лице по ал. 1 е направила възможно извършването на престъпленията, посочени в ал. 1, в интерес на това юридическо лице, намиращо се под негова власт.

3. Отговорността на юридическото лице по ал. 1 и 2 не изключва наказателно производство срещу физическите лица, които са извършители, подбудители или помагачи на престъпленията, посочени в ал. 1.

Член 19 - Санкции и мерки

1. Като взема предвид тежестта на престъпленията по конвенцията, всяка страна предвижда по отношение на престъпленията по чл. 2 - 14 ефективни, пропорционални и възпиращи санкции и мерки, включително когато са извършени от физически лица, наказание лишаване от свобода, което може да е основание за екстрадиция.

2. Всяка страна по конвенцията гарантира, че в случай на установена отговорност съгласно чл. 18, ал. 1 и 2 на юридическите лица ще бъдат наложени ефективни, пропорционални и възпиращи наказателни или ненаказателни санкции, включително парични санкции.

3. Всяка страна по конвенцията приема необходимите законодателни и други мерки, които да й позволяят да конфискува или по друг начин да отнеме

средствата и облагите от престъпленията по конвенцията или имущество, чиято стойност съответства на тези облаги.

Член 20 - Специализирани органи

Всяка страна по конвенцията приема необходимите мерки, за да бъдат лицата и органите специализирани в борбата срещу корупцията. Те трябва да имат необходимата независимост съгласно основните принципи на правната система на страната, за да могат да изпълняват техните функции ефективно и без какъвто и да е неправомерен натиск. Страните осигуряват съответстваща квалификация и финансови ресурси за изпълнение на задачите на тези органи.

Член 21 - Сътрудничество между националните власти

Всяка страна по конвенцията приема необходимите мерки, за да гарантира, че държавните органи и всяко длъжностно лице сътрудничат съгласно националното законодателство на онези нейни власти, които отговарят за разследването и наказателното преследване на престъпленията:

- (а) като информират тези власти по своя собствена инициатива, когато има достатъчно основания да се смята, че което и да е от престъпленията по чл. 2 - 14 е извършено, или
- (б) като предоставят на тези власти при поискване цялата необходима информация.

Член 22 - Защита на лицата, които сътрудничат на правосъдието, и защита на свидетелите

Всяка страна по конвенцията приема необходимите мерки за предоставяне на ефективна и подходяща защита на:

- (а) онези, които предоставят информация за престъпленията по чл. 2 - 14 или по някакъв друг начин сътрудничат на властите, които отговарят за разследването и наказателното преследване;
- (б) свидетелите, които дават показания относно тези престъпления.

Член 23 - Мерки за улесняване събирането на доказателства и конфискуването на облагите

1. Всяка страна приема законодателни и други мерки, включително такива, които позволяват използването на специални разузнавателни средства, в съответствие с националното законодателство, необходими, за да се улесни събирането на доказателства за престъпленията по чл. 2 - 14 от тази конвенция и за да ѝ позволят да открива, проследява, замразява и изземва средствата и облагите, придобити чрез корупция, или имуществото, стойността на което съответства на тези облаги, предмет на мерките в ал. 3 на чл. 19 от тази конвенция.

2. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да оправомощи нейните съдилища или другите компетентни органи да издават нареждане за предоставяне или изземване на банкови, финансови или търговски документи за прилагане на мерките, посочени в ал. 1 на този член.

3. Банковата тайна не е пречка за изпълнение на мерките, предвидени в ал. 1 и 2 на този член.

Глава III НАБЛЮДЕНИЕ НА ПРИЛАГАНЕТО

Член 24 - Наблюдение

Групата държави срещу корупцията (GRECO) наблюдава прилагането на тази конвенция от страните.

Глава IV МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 25 - Основни принципи и мерки за международно сътрудничество

1. Страните си сътрудничат съгласно разпоредбите на съответните международни инструменти за международно сътрудничество по наказателни дела или договореностите, съгласувани на основата на унифицирано или реципрочно законодателство и в съответствие с тяхното национално законодателство, във възможно най-голяма степен за целите на разследването и производството за престъпленията по тази конвенция.

2. Когато между страните няма влезли в сила международен инструмент или договореност, посочени в ал. 1, се прилагат чл. 26 - 31 от тази глава.

3. Членове 26 - 31 от тази глава се прилагат също и когато те са по-благоприятни, отколкото разпоредбите на международните инструменти или договорености, посочени в ал. 1.

Член 26 - Взаимна помощ

1. Страните предоставят една на друга най-широва взаимна помощ, като обработват без забавяне молбите, получени отластите, които в съответствие с тяхното вътрешно законодателство имат правомощия да разследват или наказателно да преследват престъпленията по тази конвенция.

2. Взаимна правна помощ по ал. 1 на този член може да бъде отказана, ако замолената страна счита, че изпълнението на молбата би навредило на нейните основни интереси, националния суверенитет, националната сигурност или обществения ред.

3. Страните не се позовават на банковата тайна като основание да откажат сътрудничество по тази глава. Когато националното законодателство изисква това, страната може да поисква молбата за сътрудничество, съдържаща искане за вдигане на банкова тайна, да бъде разрешена от съдия или от друг съдебен орган, включително прокуратурата, когато те действат във връзка с престъпления.

Член 27 - Екстрадиция

1. Престъпленията по тази конвенция се считат за престъпления, даващи основание за екстрадиция по всеки договор за екстрадиция между страните. Страните се задължават да включват тези престъпления като престъпления, за които може да се иска екстрадиция, във всеки договор за екстрадиция, който ще бъде сключен между тях.

2. Ако страна, за която наличието на договор е условие за екстрадиция, получи молба за екстрадиция от друга страна, с която тя няма договор за

нечленка на Съвета и неучаствала в нейното изработване, да се присъедини към конвенцията с решение, взето с мнозинството, предвидено в чл. 20.d на Статута на Съвета на Европа, и с единодушно гласуване на представителите на договарящите страни, имащи право да заседават в Комитета на министрите.

2. По отношение на Европейската общност и всяка друга присъединила се държава съгласно ал. 1 конвенцията влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на периода от три месеца след датата на депозиране на документите за присъединяване при Генералния секретар на Съвета на Европа. Европейската общност и всяка присъединила се държава автоматично става член на Групата държави срещу корупцията (GRECO), ако тя не е вече член по време на присъединяването, на датата, на която конвенцията влиза в сила по отношение на нея.

Член 34 - Териториално прилагане

1. Всяка държава може по време на подписването или депозирането на документите за ратификация, одобряване или присъединяване да определи територията или териториите, за които се прилага тази конвенция.

2. Всяка държава може по всяко време след това с декларация, адресирана до Генералния секретар на Съвета на Европа, да разшири прилагането на тази конвенция за всяка друга територия, посочена в нейната декларация. По отношение на тази територия конвенцията влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на период от три месеца след датата на получаване на тази декларация от Генералния секретар.

3. Всяка декларация, направена съгласно предходните две алинеи, може да бъде оттеглена по отношение на всяка територия, посочена в тази декларация, с уведомление, адресирано до Генералния секретар.

Член 35 - Отношение с други конвенции и споразумения

1. Тази конвенция не засяга правата и задълженията, произтичащи от международни многострани конвенции по специални въпроси.

2. Страните по конвенцията могат да сключват помежду си двустранни или многострани споразумения по въпроси, уредени в тази конвенция, с цел допълване или укрепване на нейните разпоредби или улесняване прилагането на залегналите в нея принципи.

3. Ако две или повече страни вече са сключили споразумение или договор по въпроси, които са уредени в тази конвенция, или са установили по друг начин отношения по тези въпроси, те могат да прилагат споразумението или договора или да уреждат тези отношения вместо тази конвенция, ако това улеснява международното сътрудничество.

Член 36 - Декларации

Всяка държава може да заяви по време на подписването или депозирането на документите за ратификация, одобряване или присъединяване, че тя ще обяви за престъпления активния и пасивния подкуп на чужди длъжностни лица по чл. 5, на служители на международни организации по чл. 9 или на съдии и служители на международни съдилища по чл. 11, само доколкото служителят или съдията

3. Комитетът на министрите разглежда предложеното изменение и представеното становище на Европейския комитет по проблеми на престъпността и след консултация с държавите - нечленки, които са страни по конвенцията, може да одобри изменението.

4. Текстът на всяко изменение, одобрено от Комитета на министрите съгласно ал. 3 на този член, се изпраща на страните за приемане.

5. Всяко изменение, одобрено съгласно ал. 3 на този член, влиза в сила на 30-ия ден, след като всички страни се уведомили Генералния секретар за приемането му.

Член 40 - Уреждане на спорове

1. Европейският комитет по проблеми на престъпността към Съвета на Европа ще бъде непрекъснато информиран относно тълкуването и прилагането на тази конвенция.

2. В случай на спор между страните по тълкуването или прилагането на тази конвенция, те търсят уреждане на спора чрез преговори или някакво друго мирно средство по тяхен избор, включително отнасяне на спора в Европейския комитет по проблеми на престъпността, в арбитражен съд, чието решение е задължително за страните, или в Международния съд, съгласно договореност между съответните страни.

Член 41 - Деноносиране

1. Всяка страна може по всяко време да деноносира тази конвенция чрез уведомление, из pratено до Генералния секретар на Съвета на Европа.

2. Това деноносиране влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на период от три месеца след датата на получаване на уведомлението от Генералния секретар.

Член 42 - Уведомления

Генералният секретар на Съвета на Европа уведомява държавите - членки на Съвета на Европа, и всяка държава, присъединила се към тази конвенция, за:

- (a) всяко подписане;
- (b) депозиране на всеки документ за ратификация, приемане, одобряване или присъединяване;
- (c) всяка дата на влизане в сила на тази конвенция съгласно чл. 32 и 33;
- (d) всяка декларация или резерва, направени по чл. 36 или чл. 37;
- (e) всеки друг акт, уведомление или съобщение, отнасящи се до тази конвенция.

В уверение на което, долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписаха тази конвенция.

Съставена в Страсбург на 27 януари 1999 г. на английски и френски език, като двета текста имат еднаква сила, в един екземпляр, който ще бъде депозиран в архивите на Съвета на Европа. Генералният секретар на Съвета на Европа ще изпрати заверени копия на всяка държава - членка на Съвета на Европа, на

държавите - нечленки, участвали в изработването на конвенцията, и на всяка държава, поканена да се присъедини към нея.